

คณะทำงาน KM
สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองลพบุรี

พืชสมุนไพรไล่แมลง

คนไทยรู้จักนำสมุนไพรในป่ามาใช้ประโยชน์มานานหลายชั่วอายุคน สืบทอดกันมาเป็นภูมิปัญญาโบราณที่ทรงคุณค่า ต่อมามีการศึกษาวิจัยสมุนไพรในทางลึก ส่งผลให้เกิดการนำมาใช้ประโยชน์อย่างกว้างขวาง ความสำคัญของสมุนไพรมิใช่เพียงมีค่าต่อการส่งเสริมสุขภาพเท่านั้น หากแต่ยังมีประโยชน์ทางเกษตรกรรมอย่างมาก สามารถใช้ป้องกันและกำจัดโรค แมลง ศัตรูพืช ได้ดีไม่แพ้สารเคมี และยังมีข้อดีมากกว่าทั้ง ประหยัด และปลอดภัย ไม่มีผลเสียต่อสิ่งแวดล้อม ฉะนั้นการใช้สมุนไพรในการเกษตร น่าจะเป็นทางเลือกที่ดีที่สุดในปัจจุบันและอนาคต

สมุนไพรแต่ละชนิดมีผลต่อศัตรูพืชต่างๆ กันออกไป เพื่อการนำมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด จึงต้องศึกษารายละเอียด รู้จักวิธีการใช้ที่ถูกต้อง ของสมุนไพรแต่ละชนิดดังต่อไปนี้

ขี้เหล็ก

ป้องกันและกำจัดศัตรูพืช: ตัวงักเขียว ป้องกันและกำจัดแมลงในโรงเก็บ

วิธีใช้: นำใบอ่อน 1 ชีด บดให้ละเอียดแล้วคลุกเมล็ดถั่วเขียวจำนวน 1 กก. สามารถป้องกันและกำจัดแมลงในโรงเก็บได้จำพวกแมลงปีกแข็ง ตัวงัก ต่างๆ

ข่า

ป้องกันและกำจัดศัตรูพืช: แมลงวันทอง

วิธีใช้: นำเหง้าแก่สดหรือตากแห้ง บดเป็นผงละเอียด แล้วแช่น้ำพอท่วมขาค้างไว้ 1 คืน กรองด้วยผ้าขาวบางนำไปฉีดพ่นเพื่อกำจัดแมลงวันทองไม่ให้มาวางไข่

ขิง

ป้องกันและกำจัดศัตรูพืช: แมลงวันทอง

วิธีใช้: นำเหง้าขิงแก่มาทุบ หรือบดให้ละเอียด แล้วนำไปแช่น้ำ 1 ลิตร (น้ำ 1 ขวดโค้ก ลิตร) ค้างไว้ 1 คืน นำน้ำที่ได้จากการกรองเอากากออก ผสมกับน้ำสะอาดอีก น้ำครึ่งปี๊บนำไปฉีดพ่นแปลงผักผลไม้

คุณ

ป้องกันและกำจัดศัตรูพืช: หนอนกระทู้ผัก หนอนกระทู้หอม มอดแป้ง ตัวงักต่างๆ

วิธีใช้: นำผักคุณมาบดให้ละเอียด แล้วผสมกับน้ำในอัตราส่วน ผักคุณ 1 กก. ต่อ น้ำหนึ่งปี๊บ ทั้งไว้ 3-4 วัน จากนั้นกรองเอาแต่น้ำ แล้วนำไปฉีดพ่นในแปลงผัก สามารถฆ่าหนอนในแปลงผักผักได้

ดาวเรือง

ป้องกันและกำจัดศัตรูพืช: เพลี้ยกระโดด เพลี้ยต่างๆ หนอนใยผัก หนอนกัดกินผัก แมลงหริั่วว แมลงวัน ตัวงักต่างๆ

วิธีใช้:

วิธีที่ 1. นำดอกดาวเรืองมาคั้น กรองเอาแต่น้ำ ให้ได้ปริมาณ 15 ลิตร(น้ำ1ใน3 ของปี๊บ) ใช้กำจัดหนอนในแปลงผัก หนอนกัดกินผัก แมลงหริั่ววได้ผลดี

วิธีที่ 2. นำคั้นดอกดาวเรือง น้ำครึ่งปี๊บ ก่อนนำไปใช้ผสมน้ำสบู่ 1 ช้อนโต๊ะ เพื่อเป็นสารจับใบ ใช้กำจัดเพลี้ยต่างๆ ได้ผลดี

วิธีที่ 3. ปลูกต้นดาวเรืองร่วมกับการปลูกพืชหลัก สามารถป้องกันหนอนและเพลี้ยต่างๆ

ตะไคร้

ป้องกันและกำจัดศัตรูพืช: ใช้ในการดับกลิ่นเหม็น ไล่แมลง ยุง ไร

วิธีใช้: นำตะไคร้ทั้งต้นมาบดหรือตำ จากนั้นนำไปวางบริเวณที่ต้องการกำจัดกลิ่น เช่น ตามมุมห้อง หรือตู้เสื้อผ้า ช่วยในการไล่แมลง และยุง จากบริเวณที่ต้องการได้

ตะไคร้หอม

ป้องกันและกำจัดศัตรูพืช: แมลงสาบ หนอนกัดกินผัก หนอนใยผัก ไล่ยุง

วิธีใช้: นำเหง้าและใบตะไคร้หอม มาหั่นเป็นชิ้นเล็กๆ แล้วบดให้ละเอียดประมาณ 5 ชีด นำมาผสมน้ำครึ่งปี๊บ แช่ทิ้งไว้ 1 วัน จากนั้นกรองเอาแต่น้ำ ผสมสารจับใบเช่น สบู่หรือแชมพู ฉีดพ่นกำจัดหนอน

น้อยหน่า

ป้องกันและกำจัดศัตรูพืช: เพลี้ยอ่อน เพลี้ยจักจั่น เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล เพลี้ยต่างๆ หนอนกัดกินผัก หนอนใยผัก ตัวง่าทอง แมลงวันทอง

วิธีใช้: ใช้เมล็ดน้อยหน่าแห้ง 1 กก. ตำให้ละเอียด แล้วแช่น้ำครึ่งปี๊บ ทิ้งไว้ 1 วัน แล้วกรองเอาแต่น้ำก่อนใช้ผสมน้ำสบู่ 1 ช้อนโต๊ะ (1 ช้อนแกงทานข้าว) แล้วใช้ฉีดพ่นทุกๆ 7-10 วัน ช่วงเวลาเย็น

บอระเพ็ด

ป้องกันและกำจัดศัตรูพืช: เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล เพลี้ยต่างๆ หนอนกอ (นอกจากนี้ยังสามารถกำจัดโรคข้าวตายพราย โรคยอดเหี่ยว โรคข้าวสลับได้อีกด้วย)

วิธีใช้:

วิธีที่ 1. ใช้เถาบอระเพ็ด 5 กก. สับเป็นชิ้นเล็กๆ ทบให้แหลก แช่น้ำ 1 ปี๊บ แช่ทิ้งไว้ 2 ชั่วโมง แล้วเอาน้ำไปฉีดในแปลงเพาะกล้า

วิธีที่ 2. ใช้เถาบอระเพ็ด 1 กก. สับหวานปนในแปลงเพาะกล้าขนาด 4 เมตร

วิธีที่ 3. ใช้เถาบอระเพ็ดตัดเป็นท่อนๆ ขนาด 5 นิ้ว ปริมาณ 10 กก. หวานในนาข้าวพื้นที่ 1 ไร่ หลังปักดำหรือหว่านข้าวแล้ว 7 วัน และทำอีกครั้งหลังข้าวอายุ 2 เดือน ใช้ควบคุมหนอนกอ และเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล

พริก

ป้องกันและกำจัดศัตรูพืช: มด เพลี้ยอ่อน หนอนผีเสื้อกะหล่ำ ตัวง่า ตัวง่าต่างๆ แมลงในโรงเก็บ โรคใบด่าง ไวรัสโรคใบหดของผัก

วิธีใช้:

วิธีที่ 1. นำพริกแห้ง 1 ชีด ต้มในน้ำ 1 ลิตร (1 ขวดโค้กลิตร) ให้เดือด แล้วนำพริกมาตำให้ละเอียด แล้วนำไปละลายในน้ำที่ต้ม กรองเอาแต่น้ำ แล้วเติมน้ำสะอาดลงไปอีก 1 ปี๊บ ก่อนจะนำไปใช้ผสมสารจับใบ เช่น น้ำสบู่ แชมพู สามารถฉีดพ่นได้ทุกๆ 7 วัน การนำไปใช้ควรทดลองแต่น้อยๆ ก่อน เพราะสารละลายที่เข้มข้นเกินไป จะทำให้ใบไหม้ หากพืชเกิดอาการดังกล่าว ให้ผสมน้ำเพื่อให้อ่อนลง ควรใช้อย่างระมัดระวังอาจเกิดแสบร้อนตามผิวหนังผู้ใช้

วิธีที่ 2. ใช้น้ำคั้นจากใบและดอกของพริก ไปฉีดพ่นก่อนที่จะมีการระบาดของโรคใบด่าง โรคใบหดของผักต่างๆ สามารถป้องกันพืชก่อนเป็นโรคได้ดี

มะละกอ

ป้องกันและกำจัดศัตรูพืช: โรคราสนิม โรคราแป้ง

วิธีใช้: นำใบมะละกอมาหั่นประมาณ 1 กก. แล้วนำไปผสมกับน้ำ 1 ลิตร จากนั้นให้คั้นเอาน้ำ และกรองโดยใช้ผ้าขาวบาง แล้วเติมน้ำ 4 ลิตร เติมน้ำสบู่ลงไป 1 ช้อนกาแฟละลายให้เข้ากัน แล้วนำไปฉีดพ่น

ยาสูบ

ป้องกันและกำจัดศัตรูพืช: โรครา ตัวง่าต่างๆ หนอนกอ หนอนชอนใบหรือชอนใบ หนอนผีเสื้อ เพลี้ยอ่อน เพลี้ยไฟ และไรต่างๆ

วิธีใช้: ใช้ยาสูบ 1 กก. ต่อน้ำ 2 ขวดโค้กลิตร แช่ไว้ 1 คืน กรองเอาแต่น้ำแล้วเติมน้ำไปอีก 3 ปี๊บ ฉีดพ่นอย่าให้ละอองยาถูกตัว ฉีดพ่นแล้ว 3-4 วัน จึงสามารถเก็บไปบริโภคได้

ยูคาลิปตัส

ป้องกันและกำจัดศัตรูพืช: หนอน แมลงวัน

วิธีใช้: นำใบยูคาลิปตัสมาบดให้ละเอียด และหมักกับน้ำ ในสัดส่วน ใบยูคาลิปตัส 2 กก. ต่อน้ำครึ่งปี๊บ หมักทิ้งไว้ 1 วัน กรองเอาสารละลายไปฉีดพ่น หรือเทราดบริเวณที่มีหนอน แมลงวัน

สะเดา

ป้องกันและกำจัดศัตรูพืช: ตั๊กแตน หนอนขอนใบ เพลี้ยจักจั่น เพลี้ยอ่อน เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล เพลี้ยกระโดด แมลงหรีซาว หมัดผัก หนอนกัดกินผัก หนอนกระทู้ หนอนกอ หนอนงู แมลงในโรงเก็บ

วิธีใช้:

วิธีที่ 1. โรยเมล็ดสะเดาตามแปลงผัก

วิธีที่ 2. นำเมล็ดสะเดา 1 กก. บดให้ละเอียด ห่อผ้าแช่น้ำ 1 ปี๊บ แช่ทิ้งไว้ 1 คืน ก่อนใช้ ผสมน้ำสบู่ 1 ช้อนโต๊ะ นำไปฉีดพ่นทุกๆ 7 วัน ในตอนเย็น

วิธีที่ 3. นำเมล็ดและใบสะเดา เหง้าฆ่าแก่ ตะไคร้หอม อย่างละ 2 กก. สับให้ละเอียด แล้วตำหรือบดรวมกัน แช่น้ำ 1 ปี๊บ แช่ทิ้งไว้ 1 คืน แล้วกรองเอาหัวเชื้อที่ได้ ผสมน้ำเปล่า 1 ปี๊บ ต่อน้ำยา 0.5 ลิตร(ครึ่งขวดโค้กลิตร) ฉีดพ่นทุกๆ 7 วัน ในตอนเย็น

วิธีที่ 4. นำเมล็ดสะเดาแห้ง ที่ประกอบด้วยเปลือกหุ้มเมล็ด และเนื้อเมล็ด มาบดให้ละเอียด แล้วนำผงเมล็ดสะเดามาหมักกับน้ำ ในอัตราส่วน 1 กก. ต่อน้ำ น้ำ 1 ปี๊บ โดยใช้ผงสะเดาใส่ไว้ในถุงผ้าขาวบาง แล้วนำไปแช่น้ำทิ้งไว้ 1 วัน ใช้มือบีบถุงตรงส่วนของผงสะเดา เมื่อจะใช้ก็ยกถุงผ้าออก บีบถุงให้น้ำในผงสะเดาออกมาให้หมด ก่อนใช้น้ำที่ได้ผสมน้ำสบู่หรือแชมพู แล้วนำไปฉีดพ่น

โหระพา

ป้องกันและกำจัดศัตรูพืช: เพลี้ยอ่อน หนอนแมลงวัน หนอนเจาะหัวมันเทศ แมลงวัน

วิธีใช้: นำน้ำมันหอมระเหยโหระพา 2 ช้อนโต๊ะ ผสมกับน้ำ 1 ลิตร ใช้ฉีดพ่นพืชผัก